

Çeviri ve kapak
düzeni: Feraşin
Yılmaz

Monolog

Paul mattick

NASYONALİZM VE
SOSYALİZM
(1959)

**MONOLOG YAYINLARI BAĞIMSIZ, HAYALİ VE DE AMATÖR:
BİR E-KİTAP PROJESİDİR.**

**AMACI, TÜRKÇE ÇEVİRİSİ OLMAYAN SOL GÖRÜŞLÜ YAZARLARIN
METİNLERİNİ İNTERNETİN TÜM İMKANLARDAN YARARLANARAK
AZAMİ HATALARLA ÇEVİRİLİP KAR AMACI GÜTMEDEN PAYLAŞIMA
SOKMAKTIR**

**MONOLOG YAYINLARININ HER BİR E-KİTAP FORMAATINDAKİ
ÇEVİRİSİ İSTENİLDİĞİ GİBİ TELİF HAKINA TABİİ OLMAKSIZIN
ALINIP ÇOĞALTILABİLİR, KULLANILABİLİR.**

SUNUŞ

**‘Sol komünist’ amerikalı yazar Paul Mattick 1959 tarihli
Nationalism and Socialism (Milliyetçilik ve Sosyalizm) eserinde
günümüzde hala güncelliğini koruyan ‘millilik’ meselesi
üzerinde duruyor.**

**Türkiye gibi üçüncü dünya ülkelerini de hayli ilgilendiren bu
meseleyi iyi kötü bir şekilde dilimize kazandırmaktan mutluluk
duyuyoruz.**

-MONOLOG YAYINLARI

Milletler, ideoloji ve objektif koşullar ya da her ikisinin de birleşimiyle oluşmuş birer 'toplumsal gelişim' ürünleridir. Milliyetçiliği ilkesel olarak yüceltmenin ya da lanetlemenin, kabileciliği ya da ideal bir evrenselciliği yüceltmekten ya da lanetlemekten bir farkı yoktur. Ulus dediğimiz olgu, tarihsel koşullara, bu koşulların farklı halklar ve bu halklar içindeki farklı sınıflar için taşıdığı anlamlara göre, uğruna savaşılabilecek ya da karşı çıkılacak bir olgudur.

Modern ulus devlet ise hem kapitalist gelişimin bir ürünüdür hem de bir koşuldur. Kapitalizm, üretim tarzını dünya çapında yayarak gelenekleri ve ulusal özellikleri yok etmeye eğilimlidir. Ancak, sermaye üretimi dünya üretimini kontrol etse ve "gerçek" kapitalist piyasa dünya piyasası olsa da, kapitalizm bazı uluslarda diğerlerinden daha erken ortaya çıkmış, bazı yerlerde daha elverişli koşullar bulmuş ve bir yerde diğerlerinden daha başarılı olmuş, böylece özel sermaye çıkarlarını özel ulusal ihtiyaçlarla birleştirmiştir.

Geçen yüzyılın "ilerici ulusları" hızlı sermaye gelişimine sahip olanlardı; "gerici uluslar" ise toplumsal ilişkilerin sermaye üretim tarzının gelişimini engellediği uluslardı. "Gelecek" kapitalizme ait olduğundan ve kapitalizm sosyalizmin ön koşulu olduğundan, ütopyacı olmayan sosyalistler eski toplumsal üretim ilişkilerine karşı kapitalizmi desteklemiş ve kapitalist gelişmeyi hızlandırmaya hizmet ettiği ölçüde milliyetçiliği memnuniyetle karşılamışlardır. Bunu isteksizce kabul etmelerine rağmen, onlar, sermaye emperyalizmini dışarıdan, sermaye olmayan alanların durgunluğunu ve geriliğini kırmak için bir yol olarak kabul etmekten çekinmediler ve böylece bu alanların "ilerici" kanallara yönlendirilmesini gereklilik gördüler.

Ayrıca, büyük ölçekli ekonomiler geliştiremeyen küçük ulusların ortadan kalkmasını ve sermaye gelişimine uygun olan daha büyük ulusal yapıların içine dahil edilmesini desteklediler. Bununla birlikte, daha büyük gerici ülkelere karşı küçük "ilerici ulusların" yanında yer alacaklar ve gerici ülkeler tarafından bastırıldıklarında, bu ülkelerin ulusal kurtuluş hareketlerini destekleyeceklerdi. Ancak her zaman ve her durumda milliyetçilik sosyalist bir amaç değil, sosyalizmin enternasyonalizminde son bulacak olan toplumsal ilerlemenin bir aracı olarak kabul edildi. Batı kapitalizmi, geçen yüzyılın "kapitalist dünyası" idi.

Milliyetçilik sorunları, Almanya ve İtalya gibi ülkelerin birleşmesi, İrlanda, Polonya, Macaristan, Yunanistan gibi ezilen ulusların özgürlüğü, ve Amerika Birleşik Devletleri gibi "sentetik" ulusların sağlamlştırılmasıyla ilgiliydi. Bu aynı zamanda sosyalizmin "dünyasıydı"; yirminci yüzyıldan bakıldığında gerçekten de küçük bir dünya. On dokuzuncu yüzyılın ortalarında sosyalist hareketi tedirgin eden ulusal sorunlar ya çözülmüş ya da çözüme aşamasındayken ve her halükarda Batı sosyalizmi için gerçek bir önem taşımazken, yirminci yüzyılın dünya çapındaki devrimci hareketi milliyetçilik sorununu yeniden gündeme getirdi. Batı egemenliğini reddeden ve daha önce gelişmemiş bölgelerde sermaye üretim ilişkileri ve modern endüstriyi kurmaya başlayan bu yeni milliyetçilik, eskisi gibi "ilerici" bir güç müdür? Bu ulusal arzular, bir şekilde sosyalizminkilerle örtüşmekte midir? Batı emperyalizmini zayıflatarak kapitalizmin sonunu mu hızlandırıyor, yoksa dünya çapında üretim biçimini genişleterek kapitalizme yeni bir hayat mı veriyor?

19. yüzyıl sosyalizminin milliyetçilik konusundaki duruşu, sadece statik sosyal sistemlere karşı kapitalizmi tercih etmekle ilgili değildi. Sosyalistler, milliyetçi olan burjuva-demokratik devrimlerin içinde yer aldılar. ezilen insanların ulusal kurtuluş hareketlerini desteklediler çünkü burjuva-demokratik özellikler kazanacaklarını vaat ediyorlardı, çünkü sosyalistlerin gözünde bu ulusal-burjuva-demokratik devrimler artık kesinlikle kapitalist devrimler değildi. Bu devrimler, doğrudan sosyalizmin kurulması için değilse bile, sosyalist hareketlerin büyümesine ve daha elverişli koşulların sağlanmasına katkıda bulunabilecekleri için kullanılabilirdi.

Ancak yüzyılın başındaki en büyük mesele milliyetçilik değil emperyalizmdi. Almanya'nın "ulusal" çıkarları artık diğer ülkelerin emperyalizmleriyle rekabet eden emperyalist çıkarlardı. Fransa'nın "ulusal" çıkarları Fransız imparatorluğunun çıkarlarıydı, tıpkı Britanya'nınki gibi. Dünyanın kontrolü ve bu kontrolün büyük emperyalist güçler arasındaki paylaşımı "ulusal" politikaları belirledi. "Ulusal" savaşlar ise dünya çapında savaşlarla sonuçlanan emperyalist savaşlardı. Yirminci yüzyılın başındaki Rus durumunun, birçok açıdan Batı Avrupa'nın on dokuzuncu yüzyılın ortasındaki devrimci durumuna benzediğine sık sık işaret edilmiştir. İlk sosyalistlerin ulusal-burjuva devrimlerine yönelik olumlu tutumu, bu devrimlerdeki proleter unsurun burjuvazinin sınırlı hedeflerinin ötesine geçebileceği inancına olmasa da umuduna dayanıyordu. Lenin'e göre, Rus burjuvazisi artık kendi demokratik devrimini gerçekleştiremeyecek durumdaydı ve bu nedenle işçi sınıfı "burjuva" ve "proleter" devrimleri, "süreklilik içinde bir devrim" oluşturan bir dizi toplumsal değişim içinde gerçekleştirecekti.

Bir bakıma, yeni durum 1848'deki devrimci durumu daha görkemli bir ölçekte tekrarlıyor gibiydi. Burjuva-demokratik hareketlerin proleter enternasyonalizmiyle daha önceki sınırlı ve geçici ittifakları yerine, artık proleter amaçlar doğrultusunda sınırlı hedeflerinin ötesine geçebilecek hem sosyal hem de milliyetçi karakterli devrimci güçlerin dünya çapında bir birleşimi vardı.

Örneğin Rosa Luxemburg tarafından temsil edilen tutarlı uluslararası sosyalizm, Bolşeviklerin "ulusal kendi kaderini tayin hakkı "na karşı çıkmıştır. Ona göre, bağımsız ulusal hükümetlerin varlığı, bu hükümetlerin emperyalist güçler tarafından dünya ekonomisi üzerinden kontrol edildiği gerçeğini değiştirmiyordu. Emperyalist kapitalizmle yeni ulusların yaratılması yoluyla mücadele edilebilir ne de zayıflatılabilirdi; bu ancak kapitalist uluslar-üstüçülüğe proleter enternasyonalizmiyle karşı çıkılarak mümkün olabilirdi. Elbette proleter enternasyonalizmi emperyalist egemenlikten ulusal kurtuluş hareketlerini engelleyemez, engellemek için bir nedeni de yoktur. Bu hareketler tıpkı emperyalizm gibi kapitalist toplumun bir parçasıdır. Ancak bu ulusal hareketleri sosyalist amaçlar için "kullanmak", onlardan ulusal karakterlerini alıp onları sosyalist ve uluslararası odaklı hareketlere dönüştürmek anlamına gelebilir.

Birinci Dünya Savaşı Rus Devrimi'ni yarattı ve asıl niyeti ne olursa olsun, bu devrim ulusal bir devrimdi ve öyle kaldı. Yurtdışından yardım beklemesine rağmen, Rus ulusal çıkarlarınının gerektirdiği durumlar dışında, hiçbir zaman dışarıdaki devrimci güçlere yardım elini uzatmadı.

Birinci Dünya Savaşı Rus Devrimi'ni yarattı ve asıl niyeti ne olursa olsun, bu devrim ulusal bir devrimdi ve öyle kaldı. Yurtdışından yardım beklemesine rağmen, Rus ulusal çıkarlarınınin gerektirdiği durumlar dışında, hiçbir zaman dışarıdaki devrimci güçlere yardım elini uzatmadı. İkinci Dünya Savaşı ve sonrasında Hindistan ve Pakistan'a bağımsızlık, Çin Devrimi, Güneydoğu Asya'nın özgürleşmesi ve Afrika ve Ortadoğu'daki bazı uluslara kendi kaderlerini tayin etme hakkı tanındı. İlk bakışta, milliyetçiliğin bu "rönesansı" hem Rosa Luxemburg'un hem de Lenin'in "ulusal sorun" konusundaki tutumlarıyla çelişmektedir. Görünüşe göre, ulusal kurtuluş zamanı sona ermemiştir ve açıkçası, yükselen anti-emperyalizm dalgası dünya-devrimci sosyalist amaçlara hizmet etmemektedir.

Aslında, bu yeni milliyetçilik, kapitalist dünya ekonomisindeki bazı yapısal değişiklikleri ve on dokuzuncu yüzyıl kolonyalizminin sonunu göstermektedir. "Beyaz adamın yükü" bir nimet olmaktan çok bir yük haline gelmiştir. Kolonyal yönetimden elde edilen gelirler azalırken, imparatorluğun maliyetleri artmaktadır. Elbette bireyler, şirketler ve hatta hükümetler hala kolonilerden elde edilen sömürüyle zenginleşmektedirler. Ancak bu artık genel olarak kolonilerde ve diğer bağımlı ülkelerde karlı bir şekilde işletme yeteneğine dayanmamakta, özel koşullara - yoğun petrol kaynaklarının kontrolü, büyük uranyum yataklarının keşfi vb. - bağlı hale gelmiştir. Bir zamanlar istisnai kar oranları şimdi "normal" oranlara düşmektedir. Eğer istisnai kalıyorlarsa, bu çoğunlukla gizli bir hükümet teşvikiyle olmaktadır. Genel olarak konuşursak, kolonyalizm artık kar etmiyor, bu nedenle kısmen kârlılık ilkesi bile emperyalist yönetim için yeni bir yaklaşımı çağırıyor.

İki dünya savaşı eski emperyalist güçleri daha az ya da daha çok yok etti. Ancak bu, emperyalizmin sonu değil, yeni formlar ve ifadeler geliştirse de, hâlâ güçlü ülkelerin zayıf ülkeler üzerindeki ekonomik ve siyasi kontrolünü ifade etmektedir. Dolaylı yoldan yapılan emperyalizm, on dokuzuncu yüzyıl kolonyalizmi veya Rusya'nın uydu politikalarında geciken yeniden canlanmasından daha umut verici görünmektedir. Tabii ki, biri diğerini dışlamaz, gerçek veya hayali stratejik nedenler gerçek bir işgal gerektirdiğinde olduğu gibi; Amerika'nın Okinawa'yı kontrolü altında tutması ve Britanya'nın Kıbrıs'ta askeri yönetimi gibi. Ancak genellikle dolaylı kontrol, köle emeğine göre ücretli emeğin üstün olduğu gibi, doğrudan kontrolden daha üstün olabilir. Burada elde ettiği kazançlar, doğrudan askeri müdahale yerine "dolar-diplomasisi" ile daha çok elde edilmiştir. En güçlü kapitalist güç olarak, Amerika'nın Sovyet olmayan dünya bölgelerinde benzer bir şekilde egemen olmasını beklemek oldukça olasıdır.

Avrupa uluslarından hiçbiri, Amerika'nın yardımı olmadan kendi imparatorluk hakimiyetinin tamamen çözülmesini engelleyemez. Ancak bu yardım, bu ulusları ve onların yabancı mülklerini Amerikan nüfuzuna ve kontrolüne tabi kılar. Gerileyen emperyalizmden geriye kalanların mirasçısı olan ABD'nin, Batı Avrupa emperyalizmini savunmak için acele etmesine gerek yoktur, ancak bu savunmanın Doğu güç bloğunu engelleyeceği durumlar hariç. "Sömürgecilik karşıtlığı", Batılı müttefiklerini zayıflatmak için kasıtlı olarak tasarlanmış bir Amerikan politikası değildir -gerçekte öyle olsa da- ancak "özgür dünyayı" güçlendireceği inancıyla benimsenmiştir. Elbette bu kapsamlı bakış açısı, Amerika'nın "anti-emperyalizmine" ikiyüzlü bir karakter kazandıran ve diğer ulusların emperyalizmine karşı çıkararak Amerika'nın yalnızca kendi emperyalizmini beslediği inancına yol açan çok sayıda dar özel çıkar içermektedir.

Emperyalist potansiyellerinden yoksun kalan Almanya, İtalya ve Japonya artık bağımsız bir politikaya sahip değil. Fransız ve İngiliz imparatorluklarının ilerleyen çöküşü, bu ulusları ikincil güçlere indirger. Aynı zamanda, az gelişmiş ve zayıf ülkelerin ulusal amaçları, egemen emperyalist ulusların güç planlarına uydukları ölçüde gerçekleştirilemez. Rusya ve Amerika Birleşik Devletleri şu anda dünya üstünlüğünü paylaşıyorlar da, daha az güçlü uluslar, yine de özgün çıkarlarını ileri sürmeye ve belirli bir derecede süper güçlerin politikalarını etkilemeye çalışır. İki büyük rakibin düşmanlıkları ve uluslararası çelişkileri, Çin ve Hindistan gibi yeni ortaya çıkan uluslara, sahip olmamaları muhtemel bir bağımsızlık derecesi sağlar. Örneğin, Yugoslavya gibi küçük bir ulus, "tarafsızlık" kisvesi altında bir güç bloğundan ayrılmaya ve diğerine geri dönmeye bile izin verilmektedir. Bağımsız ama daha zayıf ülkeler, bağımsızlıklarını ancak Rusya ve ABD arasındaki daha büyük çatışma nedeniyle ortaya koyabiliyorlar. Batı emperyalizminin erozyona uğramasının, dünyanın şimdiye kadar kontrol edilen bölgelerinde bir güç boşluğu yarattığı söyleniyor. Eğer bu boşluk Batı tarafından doldurulmazsa, Rusya tarafından doldurulacaktır. Elbette, ne "yeni milliyetçiliğin" ne de "eski emperyalizmin" temsilcileri bu tür konuşmaları anlamıyor; birincisi ikincisini yerinden ettiğinden, hiçbir boşluk ortaya çıkmıyor. O halde "boşluk"tan kasıt, "geri kalmış ülkelerin milli özgürlüğü" nün, Batı'nın "bağımsızlıklarını" garanti etmedikleri sürece içsel ve dışsal "komünist saldırılara" açık bırakmasıdır. Başka bir deyişle, ulusal kendi kaderini tayin hakkı, müttefiklerin özgürce seçilmesini içermez, ancak -zaman zaman- Batılı güçleri "koruma" konusunda bir tercihi içerir. Örneğin Tunus ve Fas'ın "bağımsızlığı", Fransa'dan bağımsızlık Rusya'ya değil, Amerikan egemenliğindeki Batılı güç blokuna bağlılık anlamına geldiği sürece sorun değildir.

Hâlâ iki güç bloğu dünyasında kendisini ifade edebildiği ölçüde, ulusal özgürlük kavramı "soğuk savaş"ın, politik-militarist dengenin bir ifadesidir. Ancak gelişme eğilimi, her biri bağımsız ve güvenli olan birçok ulusun bulunduğu bir dünyaya değil, daha da zayıf ulusların daha da parçalanmasına, yani ya bir ya da diğer güç bloğuna "entegrasyonuna" işaret etmektedir. Elbette, emperyalist rekabet çerçevesinde ulusal kurtuluş mücadelesi, bazı ülkelerin Doğu ve Batı arasındaki güç mücadelesinden yararlanmasına izin verir. Ancak bu durum, ulusal hedeflerinin sınırlarını gösterir; çünkü Doğu ve Batı arasındaki anlaşma veya savaş, bu ülkelerin iki güç merkezi arasında manevra yapma yeteneklerine son verecektir. Bu arada, Rusya, doğrudan kontrolü altındaki ülkelerde gerçek ulusal özgürlük girişimlerini yok etmekten çekinmezken, Batı egemenliğine karşı yönlendirildiği her yerde ulusal özgürlüğü desteklemeye hazırdır. Benzer şekilde, Rusya'nın uydu devletleri için özgürlük talep eden Amerika, Doğu Avrupa'da hoşlanmadığı şeyi Orta Doğu'da uygulamaktan çekinmez. Ulusal devrim ve özgürlük mücadelesi rağmen, ulusal kurtuluş zamanı neredeyse sona ermiştir. Bu ülkeler, yeni kazandıkları bağımsızlıklarını koruyabilirler, ancak resmi bağımsızlık onları Batı'nın ekonomik ve siyasi yönetiminden kurtarmaz. Bu vesayetinden sadece Doğu bloğu içinde Rusya'nın vesayetini kabul ederek kaçınabilirler. Kapitalist açıdan geri kalmış ülkelerdeki ulusal devrimler, ister sadece yabancı sermayeye karşıtlığı ifade etsinler ister mevcut toplumsal ilişkileri değiştirmeye kararlı olsunlar, sanayileşme yoluyla modernleşme girişimleridir.

Ancak on dokuzuncu yüzyılın milliyetçiliği özel sermayenin gelişiminin bir aracıyken, yirminci yüzyılın milliyetçiliği daha çok devlet-kapitalist gelişimin bir aracıdır. Ve 19. yüzyıl milliyetçiliği serbest dünya piyasasını genişletirken ve özel sermaye oluşumu altında mümkün olan ekonomik bağımlılık derecesini artırırken, günümüz milliyetçiliği zaten parçalanmakta olan bir dünya pazarını daha da bozmakta ve serbest piyasa mekanizması tarafından sağlanan "otomatik" uluslararası entegrasyon derecesini yok etmektedir. Milli eğilimin arkasında, elbette ki yoksulluğun baskısı bulunmaktadır ve yoksul ve zengin ülkeler arasındaki fark arttıkça bu durum daha da patlayıcı hale gelmektedir. Özel sermaye oluşumu tarafından belirlenen uluslararası işbölümü, yoksul ülkelerin zengin ülkeler tarafından sömürülmesini ve sermayenin ileri kapitalist ülkelerde yoğunlaşmasını beraberinde getirmiştir. Yeni milliyetçilik, az gelişmiş ülkelerin daha fazla sanayileşmesini sağlamak için sermayenin piyasa tarafından belirlenmesine karşı çıkmaktadır. Ancak mevcut koşullar altında, ulusal olarak örgütlenmiş sermaye üretimi dünya ölçeğinde dağınlıklığını arttırmaktadır. Özel girişim ve hükümet kontrolü şimdi her kapitalist ülkede ve genel olarak dünyada aynı anda işlemektedir. Bu durumda, en acımasız genel rekabet, özel rekabetin ulusal rekabete tabi olması, en acımasız ulusal rekabet ve ulusal rekabetin güç-blok politikalarının uluslararası gereksinimlerine tabi olması yan yana varolmaktadır.

Mevcut ulusal hedefler ve emperyalist rekabetlerin temelinde, insanlık için yararlı olan dünya çapında bir üretim ve dağıtım organizasyonuna gerçek bir ihtiyaç yatmaktadır.

Birincisi, jeolog K. F. Mather'ın da belirttiği gibi, "yeryüzü, hammaddelerin ve bitmiş ürünlerin dünya çapında serbestçe değiş tokuşu için azami fırsata sahip, dünya çapında örgütlenmiş insanlar tarafından işgal edilmeye, büyük bir ulus ya da tüm bir kıta kadar kapsamlı bölgeler arasında bile bariyerler inşa etmekte ısrar eden insanlardan çok daha uygundur." ikincisi, toplumsal üretimin tam anlamıyla geliştirilebilmesi ve insan toplumunu yoksulluk ve sefaletten kurtarabilmesi ancak tikel ulusal çıkarlar gözetilmeksizin uluslararası işbirliği ile mümkündür. İnsani amaçlar için kabul edilmez ve kullanılmazsa, ilerleyen endüstriyel gelişmenin ima ettiği zorlayıcı karşılıklı bağımlılık, uluslar arasında ve emperyalist kontrol için hiç bitmeyen bir mücadele olarak kendini gösterir.

Uluslararası ölçekte, ulusal düzeyde gerçekleştirilen veya gerçekleştirilmekte olanın -sermaye rekabetinin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılması- elde edilememesi veya sürdürülememesi, özel sermaye oluşumunun ortadan kaldırılmasına rağmen tüm ülkelerde sınıf çatışmalarının devam etmesine izin verir. Diğer bir ifadeyle, sermayenin uluslaştırılması sınıf ilişkilerini değiştirmedeği için uluslararası sahnede rekabetten kaçış yolu bulunmamaktadır. Üretim araçlarının kontrolü sınıf ayrımlarının sürdürülmesini sağladığı gibi, ulusal devletin kontrolü de, onun üretim araçları üzerindeki kontrolü de sınıf ilişkilerini sürdürür. Bir ülkenin savunması ve güçlenmesi, yeni egemen grupların savunulması ve yeniden üretilmesi haline gelir. Komünist ülkelerdeki "sosyalist vatan sevgisi", refah ekonomilerindeki "sosyalist" hükümetlerin varlığında örneklendiği gibi "ülkede pay sahibi olma" arzusu ve şimdiye kadar egemen olunan ülkelerdeki ulusların kendi kaderini tayin hakkı, ulusal devletin varlığına bağlı yeni egemen sınıfların varlığı ve yükselişi anlamına gelir.

Ulusal düzeydeki varlığın savaşını veren ülkelerde ve diğer ulusları ezenden ülkelerde, milliyetçiliğe yönelik olumlu bir tutum, açıkça sosyalizmle ilgilenmemenin bir göstergesidir. Ancak, tutarlı bir anti-milliyetçi pozisyon, yalnızca varsayımla bile, emperyalizmi desteklemek gibi görünmektedir. Bununla birlikte, emperyalizm, milliyetçilikle ilgili sosyalist tutumlardan bağımsız olarak kendi nedenleri doğrultusunda işler. Ayrıca, ikinci Dünya Savaşı sonrasında ortaya çıkan çeşitli "kurtuluş" hareketleri göstermiştir ki, milli özerklik mücadelelerinin başlatılması için sosyalistlere ihtiyaç duyulmamaktadır. Daha önceki beklentilerin aksine, milliyetçilik sosyalist amaçları ilerletmek için kullanılmadığı gibi, kapitalizmin çöküşünü hızlandırmak için de başarılı bir strateji olmamıştır. Aksine, milliyetçilik sosyalizmi milliyetçi amaçlar için kullanarak onu yok etmiştir.

Sosyalizmin amacı, emperyalizmle savaşıyor olsa da milliyetçiliği desteklemek değildir. ((diğer bir ifadeyle Sosyalizmin amacı, milliyetçiliği desteklemek değildir, hatta milliyetçiliğe karşı çıkmak, emperyalizmle mücadele etmek anlamına gelir.)) Ancak milliyetçiliği engellemeden emperyalizmle mücadele etmek, bazı emperyalistlere karşı savaşmak ve diğerlerini desteklemek anlamına gelir, çünkü milliyetçilik zorunlu olarak emperyalisttir. ((or illusory)) Arap milliyetçiliğini desteklemek, Yahudi milliyetçiliğine karşı çıkmak anlamına gelir ve bunun tersi de geçerlidir; çünkü milliyetçiliği desteklemek, ulusal rekabetleri, emperyalizmi ve savaşı desteklemek anlamına gelir. İyi bir Hint milliyetçisi olmak, Pakistan'a karşı çıkmak anlamına gelir; gerçek bir Pakistanlı olmak ise Hindistan'a karşı olmak demektir. Bu yeni "özgürleşmiş" ulusların her ikisi de tartışmalı topraklar için savaşmaya ve gelişimlerini kapitalist savaş ekonomilerinin çifte çarpıtmasına ((tahrifatına)) maruz bırakmaya hazırlanıyor.

Kıbrıs'ın Britanya hakimiyetinden "kurtarılması", yalnızca Kıbrıs'ta Yunanlar ve Türkler arasında yeni bir mücadeleyi başlatmaya eğilimlidir ve Türkiye veya Yunanistan'ın üzerindeki batılı kontrolünü kaldırmaz. Polonya'nın Rus yönetiminden "kurtuluşu", şu anda Polonya tarafından yönetilen Alman vilayetlerinin "kurtuluşu" için Almanya ile savaşa ve bu da yine Almanya'ya kaybedilen toprakların "kurtuluşu" için yeni Polonya mücadelelerine yol açabilir. Çekoslovakya'nın gerçek ulusal bağımsızlığı, hiç şüphesiz Sudetenland için mücadeleyi yeniden başlatacak ve bu da Çekoslovakya'nın ve belki de Slovakların Çeklerden bağımsızlığı için mücadeleyi başlatacaktır. Kimin yanında yer almalı? Fransızlara karşı Cezayirlilerin yanında mı? Yahudilerle mi? Araplarla mı? İkinin de mi? Araplara yer açmak için Yahudiler nereye gitmeli? Arap mülteciler Yahudiler için bir "baş belası" olmaktan çıkmak için ne yapmalı? Cezayir'in kurtuluşu tamamlandığında kamulaştırma ve sürgünle karşı karşıya kalacak olan bir milyon Fransız "kolon" ne yapmalı? Bu tür sorular dünyanın her yeri için sorulabilir ve genellikle Yahudilerin Yahudilerle, Arapların Araplarla, Cezayirlilerin Cezayirlilerle, Fransızların Fransızlarla, Polonyalıların Polonyalılarla ve benzerleriyle aynı safta yer almasıyla yanıtlanacak ve böylece yanıtız ve cevapsız kalacaktır. Bu ulusal ve emperyalist karşıtlıklar karmaşasında uluslararası dayanışma arayışı ne kadar ütöpik görünürse görünsün, kardeş kavgalarından kaçmak ve rasyonel bir dünya toplumuna ulaşmak için başka hiçbir yol açık görünmemektedir. Her ne kadar sosyalistler ezilenlere sempati duysalar da, bu sempati yükselen milliyetçilikle değil, hem yerli hem de yabancı bir yönetici sınıfla karşı karşıya olan iki kez ezilmiş halkların özel durumuyla ilgilidir. Ulusal özlemleri kısmen "sosyalist" özlemlerdir, çünkü yoksul halkların ulusal bağımsızlık yoluyla koşullarını iyileştirebileceklerine dair yanılmalı umutlarını içerirler.

Ancak ulusal özgürlük, gelişmiş ülkelerdeki emekçi sınıfları özgürleştirmemiştir. Şimdi de Asya ve Afrika'da bunu yapmayacaktır. Ulusal devrimler, örneğin Cezayir'de olduğu gibi, alt sınıflar için ulusal önyargılara daha eşit koşullarda boyun eğmek dışında pek bir şey vaat etmemektedir. Hiç şüphesiz bu, özellikle kibirli bir kolonyal sistemden muzdarip olan Cezayirliler için bir şey ifade etmektedir. Ancak Cezayir'in bağımsızlığının olası sonuçları, mevcut toplumsal ilişkilerin değişmediği ve sömürülen sınıfların koşullarının kayda değer ölçüde iyileşmediği Tunus ve Fas'taki sonuçlardan çıkarılabilir.

Sonuç

Sosyalizm tamamen bir hayal değilse, uluslararası bir hareket olarak yeniden yükselecektir- ya da hiç yükselmeyecektir. Her halükarda, geçmiş deneyimlere dayanarak, sosyalizmin yeniden doğuşuyla ilgilenenlerin en çok enternasyonalizm üzerinde durması gerekir. Bir sosyalistin milliyetçi olması mümkün olmasa da, o yine de anti-sömürgeci ve anti-emperyalisttir. Ancak sömürgeciliğe karşı mücadelesi, ulusal kendi kaderini tayin ilkesine bağlılık anlamına gelmez; sömürsüz, uluslararası bir sosyalist toplum arzusunu ifade eder. Sosyalistler kendilerini ulusal mücadelelerle özdeşleştiremezken, sosyalistler olarak hem milliyetçiliğe hem de emperyalizme karşı çıkabilirler. Örneğin, Fransız sosyalistlerinin görevi Cezayir'in bağımsızlığı için mücadele etmek değil, Fransa'yı sosyalist bir topluma dönüştürmektir. Bu amaçla verilen mücadeleler Cezayir'deki ve başka yerlerdeki kurtuluş hareketine kuşkusuz yardımcı olacak olsa da, bu milliyetçi emperyalizme karşı sosyalist mücadelenin nedeni değil, yan ürünü olacaktır. Bir sonraki aşamada Cezayir'in "ulusallıktan arındırılması" ve uluslararası sosyalist bir dünyaya entegre edilmesi gerekecektir.

-Paul Mattick